

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ФІЛІЯ СУСПІЛЬНОГО МОВНИКА В СТАНІ РЕФОРМИ

Кирилів Олена Вікторівна,
аспірантка кафедри журналістики,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

Актуальність. Регіональне телебачення Тернопільщини у контексті національного інформаційного простору сьогодні не досліджене. У світлі суттєвого впливу інформації на формування національної ідентичності українців, суспільної думки громадян, а також загальної обізнаності пересічних українців, вважаємо важливим аналіз та систематизацію інформаційного простору, сформованого регіональними мовниками. Інститут суспільного мовлення, створений в Україні не так давно, покликаний забезпечити громадян достовірною і незаангажованою інформацією. Однак, досі значна частина українців не знає, що суспільне мовлення в державі існує. Як відбувається процес комунікації мовника з суспільством стане темою не для одного дослідження.

Мета роботи. Проаналізувати комунікаційну діяльність регіональної філії суспільного мовника в Тернопільській області, окреслити перспективи подальшого розвитку каналу, аналізуючи наповнення ефіру Тернопільської регіональної філії суспільного мовника.

Матеріали та методи. Матеріалом для дослідження є програми телеканалу UA:Тернопіль та його діджитал платформи, а також сайт медіа. При написанні застосовані аналітичні, систематичні та описові методи дослідження.

Результати дослідження. Закон «Про суспільне телебачення і радіомовлення України» Верховна Рада України прийняла 17 квітня 2014 року. Після Революції Гідності, створення незалежного медіа, яке контролюватиме не влада і олігархи, а народ України, вимагала громадськість і європейські партнери держави. Створювали суспільне телебачення і радіомовлення на базі колишніх обласних державних телерадіокомпаній. Тому цей процес був складним юридично і технічно. Однак, після кількох років

активних дій з реформування державного мовника, основні етапи цієї реформи завершили. UA: Суспільне мовлення — найбільше незалежне медіа в Україні, до якого входять загальнонаціональні телеканали UA: ПЕРШИЙ та UA: КУЛЬТУРА й канали Суспільного радіо (UA: Українське радіо, UA: Радіо Промінь, UA: Радіо Культура), а також регіональні телерадіокомпанії. Предметом нашого дослідження стали зміни у наповненні ефіру Тернопільської філії суспільного мовника – телеканалу UA:ТЕРНОПІЛЬ.

До проведення реформи, кожен регіональний державний канал мав власні програми. Їх було більше п'ятнадцяти. Дванадцятигодинний ефір був наповнений продуктом власного виробництва. Однак, навантаження на працівників було високим, тому страждала якість контенту. Суспільне телебачення ж об'єднало свої зусилля для створення єдиної сітки мовлення. Таким чином, вдалося суттєво вплинути на якість продукту. Щоб програма потрапила в ефір – вона має бути серед кращих як за концепцією, такі за якістю кінцевого продукту. Та це вплинуло на сприйняття реципієнтами. Раніше контент був близьким ментально, адже герої програм були місцеві жителі.

Після реформи скоротилася кількість продукту власного виробництва. Сьогодні телеканал UA:ТЕРНОПІЛЬ готує лише випуск місцевих новин, програму «Сьогодні. Головне», яка виходить у будні після випуску новин о 19 годині, а також програму «Звіти наживо», яка транслюється один раз на місяць. Відзначимо також той факт, що новини, які транслює суспільний мовник, відповідають усім стандартам незалежної журналістики і є джерелом достовірної інформації. У своїх матеріалах журналісти завжди шукають першоджерело інформації, оприлюднюють лише факти. Також інформація на сайті телеканалу UA:ТЕРНОПІЛЬ публікується оперативно, тому часто стає джерелом інформації для інших місцевих видань. В середньому, за день на сайті з'являється від 9 до 12 новин, у вихідні дні – 4-5. Щодо випусків новин у ефірі каналу, їх є три. Щобудня о 17:00, 19:00, 20:40 годині. Зазначимо, що раніше випусків новин було більше. А також особливістю каналу був також свіжий випуск новин у вихідні. Це було суттєвою перевагою каналу UA:ТЕРНОПІЛЬ перед іншими місцевими канала-

ми, які розповідали про події вихідних днів лише у понеділок ввечері. А також у 2020 році випуски новин готували 5 разів на день, а не тричі. Відтак, можна спостерігати поступову тенденцію до скорочення мовлення філією суспільного мовника на Тернопільщині.

Також тернопільська філія Національної суспільної телекомпанії України долучається до створення спільних проєктів з іншими філіями суспільного телемовника. Так 12 квітня в ефірі телеканалу стартував проєкт, присвячений космонавтиці. Команди Суспільного UA: ТЕРНОПІЛЬ, UA: БУКОВИНА, UA: ЖИТОМИР, UA: ХАРКІВ, UA: ВІННИЦЯ, UA: КИЇВ та UA: ДНПРО, підготували відеорозповіді про місцеві музеї космонавтики. Команда Тернопільської філії Суспільного зробила репортаж про кімнату космонавтики у Почаєві. Регіональні телеканали транслюватимуть ці пізнавальні відео упродовж місяця [2]. Такі спільні проєкти з іншими філіями суспільного мовника відкривають нові можливості для популяризації туристично привабливих об'єктів краю. А також є майданчиком для самопрезентації жителів регіону на незалежному центральному каналі.

Майданчиком для популяризації суспільного мовника стали соціальні мережі. Сьогодні у світі діджиталізація є рушієм для усіх сфер, зокрема й для медіа. Сторінки Суспільного мовника представлені в усіх популярних соціальних мережах. На телеканалі UA:ТЕРНОПІЛЬ створений окремий діджитал відділ, який займається розробкою матеріалів для публікації. Результат очевидний: до реорганізації матеріали каналу мали в мережах всього кілька сотень переглядів, сьогодні ж найбільш популярні сюжети глядачі переглянули більш, як мільйон разів.

Тим не менш, за результатами кількісного дослідження «Індекс медіаграмотності українців» здійсненого дослідницькою агенцією «Info Sapiens», лише третина аудиторії знає, що в Україні є суспільне мовлення. При цьому 68% вважають, що суспільні медіа працюють в інтересах усього суспільства, а не власника (32%); висвітлюють теми, які не цікавлять комерційні ЗМІ [1].

Висновки. Після реорганізації телеканалу UA:ТЕРНОПІЛЬ якість контенту каналу суттєво покращилася. Це зумовлено тим, що створена єдина сітка мовлення і в ефір потрапляють кращі

програми від авторів зі всієї України. Також створення суспільного телебачення відкрило перед жителями краю нові можливості – представити свої досягнення чи туристичні об’єкти в рамках всеукраїнським проєктів на всю країну. В той же час, значно зменшилася кількість продукту власного виробництва, коли у програмах люди бачили знайомі місця і людей. Така близькість до людей була особливістю регіонального телебачення. Фактично сьогодні телеканал працює лише над інформаційними програмами, які відповідають високим журналістським стандартам.

Література

1. Лише третина аудиторії знає, що в Україні є суспільне мовлення – дослідження. URL: https://stv.detector.media/kontent/movlennya/lishe_tretina_auditorii_znae_scho_v_ukraini_e_suspilne_movlennya_doslidzhennya/
2. UA:ТЕРНОПІЛЬ розповідає про музеї космонавтики
URL: <https://te.suspilne.media/articles/9221>